

ካቶሊካዊ ርእሰ ኤጳርቅና ዘበአሥመራ
አሥመራ - ኤርትራ

እምነት ብዘይግብሪ ምውቲ እያ!

ርእሰ ዓመት፣ ዘመነ ማርቆስ ፩ መስከረም ፳፻፲፬፣ 11 መስከረም 2021

ክቡር ሕዝበ እግዚአብሔር፣

ቅድሚያ ኩሉ ምስ ቅዱስ ጴጥሮስ ሊቀ ሓዋርያት ኮይነ፣ “በቲ ቀዳሲ ዝኾነ ሰራሕ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ኣቦ ዝኃረየኩም ጸጋን ሰላምን ኣግኻትኩም ይብዛ።” (1ጴጥ 1:2) እናበልኩ ልባዊ ናይ ሓዲስ ዓመት ቅዱስ ማርቆስ ወንጌላዊ ምንጭቲ እገልጻልኩም። እግዚአብሔር ዝሃቦ እዩ ‘ዓመት ንዓመት የድግመና’! እናበለ ነዚ ጸጋ እዚ ዝቐበሎ እዋ፣ ሎምዘመን ከኣ እቲ ነዚ ዕድል’ዚ ዝሃበና ኩሉ ዝኸእል ጉይታ ዝተመሰገነ ይኹን።

መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ነቶም ዝሰምዕዎ ዝነበሩ ሕዝቢ ኣነጺሩ፣ “እምበኣርክስ ብፍሬኡም ክትፈልጡዎም ኢኹም። ፍቓድ እቲ ኣብ ሰማይ ዘሎ ኣቦይ ዚገብር ደኣ እምበር፣ ጉይታይ ጉይታይ ዝበለኒ ኩሉ ናብ መንግሥተ ሰማያት ኣይኣቲን እዩ” (ማቴ 7:20-21) በሎም። እዚ ማለት ከኣ ተኣምኖተ-ሃይማኖት፣ ብተኣዘዙተ-ሃይማኖት ዘይተሰነየን ዘይተደገፈን እንተተይኑ ትርጉም የብሉን። ተኣምኖተ-ሃይማኖት ማለት ብእፍካ እምነትካ ምግላጽ፣ ምምስካር የሰምዕ። ተኣዘዙተ-ሃይማኖት ከኣ ነቲ እትኣምኖ ኣብ ግብሪ ምውዓል ማለት እዩ። ኣብ ወንጌል ሉቃስውን፣ ሓደ ምሁር ናይ ዘለዓለም ሕይወት ክወርስ እንታይ ክገብር ይግብኣኒ ኢሉ ምስ ሓተቶ፣ ኢየሱስ ብወገኑ፣ “ኣብ ሕገ መጻሕፍት እንታይ ጽሑፍ ኣሎ? እንታይኪ ተንብብ? ኢሉ ብካልኣ ሕተ ይቐበሎ እዋ፣ እቲ ምሁር ከኣ “ንእግዚአብሔር ኣምላኽካ ብምሉእ ልብኻ፣ ብኩሉ ነፍሰኻን ብኩሉ ኃይልኻን ብኩሉ ኣእምሮኻን ኣፍቅር፣ ንብጻይካ ድግ ከም ነፍሰኻ ኣፍቅር፣” ኢሉ መለሰሉ። ኢየሱስ ከኣ ‘ጽቡቕ መለሰካ፣ ከምኡ ግበር እዎ ብሕይወት ክትብር ኢኻ’ በሎ” (ሉቃ 10:26-28)። “ንሱ ግና ንርእሱ ከመጻድቕ ደልዩ፣ ብጻይኪ መን እዩ?” (ሉቃ 10:29) ኢሉ ምስ ሓተቶ፣ ኢየሱስ፣ ዛንታ ናይቲ ሰረቓቲ ኣብ መገዲ ዝኸተርዎ እዎ ክትከቶም ዝኃደግዎ ሰብኣይ ይትርኹሉ። እቲ ካህን ኮነ እቲ ሌዋዊ ደጋዊ ንጽሕና ምእንቲ ክሕልዉ ኢሎም ካብ ምሕጋዙ ክቐጠቡ ከለው፣ እቲ ጓናን ሕያዋይን ሳምራዊ ግን ደንጊጹ ብርኅራኄ ከምዝሓገዙ ድሕሪ ምግላጽ፣ ኢየሱስ እንደገና ነቲ ምሁር፣ “ነቲ ኣብ ኢድ ከተርቲ ዝወደቐስ ካብዞም ሠለስተ ብጻይ ዝኾኖ ኣየናዮም ይመሰለካ?” (ሉቃ 10:36) ኢሉ ይሓተቶ፣ ንሱ ከኣ “እቲ ሠናይ ዝገበረሉ” ኢሉ ጠለሰ። “ኢየሱስ ከኣ ‘እምበኣር ኪድ ንሰኻውን ከምኡ ግበር’ በሎ” (ሉቃ 10:37)። ካብዚ ዝንጸር ትምህርቲ የልቦን።

ቅዱስ ያዕቆብ ሓዋርያውን ኣብ መልእኽቲ፣ ኣብዚ ከምዚ ዝበለ ንጹር ትምህርቲ ኢየሱስ ተመርኩሱ እዩ፣ “ኣገዋተይ፣ ሓደ ሰብ እምነት ኣላትኒ እንተበለ፣ ምግባር ግና ካብ ዘይትህልዎ እንታይ ትጠቐም? እዛ እምነት እዚኣይ ከተድኅኖ ትኸእል እያ? ኃው ወይ ኃውቲ እንተ ዓረቐ፣ ናይ ዕለት ምግባራውን እንተ ሰኣኑ፣ እዎ ሓደ ካግኻትኩም ንሥጋኡም ዘድሲ ከይሃቡ፣ ‘በሰላም ኪዱ፣ ሙቐ፣ ጸገቡ’ እንተበሉም፣ እንታይ ይጠቐም? ከምኡ ከኣ እምነት ምግባር እንተ ዘይብላ፣ ንርእሳ ምውቲ እያ” (ያዕ 2:14-17) ዝበለ። ብሓቂ ከኣ እምነትና ምስ ዕለታዊ ተግባርና እንተዘይተጋጠመት ሓቀይና እምነት ኣላትና ክንብል እይንኸእልን ኢና። ቅዱስ ያዕቆብ ቀጺሉ፣ “ሓደ ግና ‘ንሰኻ እምነት ኣላትካ፣ እነ ከኣ ግብሪ ኣሎኒ’ ይብል ይኸውን። እምበኣር እምነትካ ብዘይግብሪ ኣርእየኒ፣ ኣነውን ብግብሪይ ገቢረ እምነተይ ክርእየካ” (ያዕ 2:18) ብምባል ነቲ ብኣፋ ጥራይ ኣማኒ እዩ ዝብል ግን ብተግባር ዘይፍጽሞ ሰብ ክብድህ ንረኽቡ። ብሓቂ ከኣ፣ “ሥጋ ብዘይ መንፈስ ምውቲ ከምዝኾነት፣ እምነትውን ብዘይ ግብሪ ምውቲ እያ” (ያዕ 2:26)። እናና ቅድስቲ ቤተክርስቲያን እውን ኣብቲ ብርሃን ኣሕዛብ ዝተባህለ ዓብይ ሰነዳ፣ ነዚ ወንጌላዊ ማዕዳ እያ እትደግመልና። ስለዝተጠመቐና ብቃል ጥራይ ክርስትያን እየ እናበልና እንተተጀሃርና ሓንቲ ጠቐሚ የብሉን። ብሓቂ ከኣ፣ “ሓደ ሰብ ኣባል ናይዛ ቤተክርስቲያን ኮይኑ እንከብቅዕ፣ ኣብ ፍቕሪ እንተዘይጸኒዑ ክድኅን ኣይክእልን እዩ። እዚ ሰብ እዚ ኣብ ሕጽኒ ቤተክርስቲያን ደኣ ይሃሉ እምበር፣ ብልቢ እንተዘይኮይኑ፣ ብኣፍኣዊ ህላዌ ብኣካል ጥራይ እዩ ዝነበር ዘሎ ማለት እዩ። ኣብዚ ኩላቶም ደቂ ቤተክርስቲያን ክዝክርዎ ዝግባእ ጉዳይ እንተሎ፣ እዚ ሓለፋ ኣባልነት እዚ ብሞያኡም ዘይኮነሰ ብጸጋ ክርስቶስ ዝረኽቡም ምኒኡ እዩ። ነዚ ጸጋ’ዚ ድግ ብሓሳብምን፣ ብቃሉምን፣ ብግብሮምን ሞሳ እንተዘይመለሶም ኣይክድኅኑን ጥራሕ ዘይኮነሰ፣ ብቐጥታ እኔ ክፍራዱ እዮም” (ብርሃን ኣሕዛብ ቍ.14)።

ቅዱስ ያዕቆብ ብሕጽር ዝበለ፣ ግን ከኣ ኣዘዩ ንጹር ኣገባብ፣ “ሃይማኖት እንበለ ግብር ምውቲ ይእቲ” ሃይማኖት (እምነት) ብዘይግብሪ ምውቲ እያ እናበለ ዓብይ መዘኻኸርን መጠንቀቕታን ይህበና ኣሎ። ስለዚ ኣብዚ እንኣትዎ ዘሎና ሓዲስ ዓመት ዘመነ ማርቆስ እምነትና ከመይ ከምዘላ ክንፍትሽ ንጽዋዕ ኣሎና። ገለ ጽቡቕ እንተገበርና እውን ምናልባት ከምቲ፣ “ኣ ኣምላኽ ፣ ከምቶም ካልኣት ሰባት ከተርቲ፣ ዓመጽቲ፣ ዘመውቲ፣ ወይ ከምዚ ተቐባል ቀረጽ እዚ ስለዘይኮነኑ ኣመሰግነካ ኣሎኹ። ኣብ ሰውን ክለተ መዓልቲ እጸውም፣ ካብ ኩሉ ገንዘብይ ከኣ ዕሽር ኣውጽኡ” (ሉቃ 18:11-12) እናበለ ዝጸለየ ፈሪሳዊ፣ ከይንከውን ክንጥንቀቕ የድሊ። ዝኾነ እንገብር ጽቡቕ ሰራሕ እውን ምእንቲ ሰብ ክርእየልናን ክሰምዓልናን ኢልና ዘይኮነ፣ ምእንቲ ጉይታ ኢልና፣ ብቅንዕናን ብትሕትናን ክንፍጽሞ ከሎና እዩ ኣብ ቅድሚያ እግዚአብሔር ፍሪ ዘለዎ ዝኸውን። ከምቲ ቅዱስ ዮሐንስ እውን ዝብሎ እውነተይና እምነት ክርስትና ብግብሪ እዩ ዝገለጸ። “ዝኾነ ይኹን ጥሪት እዛ ዓለም እዚኣ ዘለዎ እዎ ኃው ተሸጊሩ ክሎ እናረኣዩ እንተዘይደንገጸሉ፣ ከመይ ኢሉ ደኣ ንኣምላኽ ኣፍቅር እየ ኪብል ይኸእል?” (1ዮሐ 3:17)። ሰዓብቲ ክርስቶስ ምስ ቅዱስ ዮሐንስ ኮይኖም፣ “ብግብርን ብሓቅን እምበር፣ ብቃልን ብልሳንን ኣይንፋቕር” (1ዮሐ 3:18) እናበሉ እዮም ንእምነቶም ኣብ ግብሪ ዘውዕሉ። እዚ ከኣ ቀለል እዩ ማለት ኣይኮነን። በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ጳውሎስ እውን፣ “መንግሥቲ ኣምላኽ ብኃይሊ እምበር ብዘረገ ኣይኮነትን” (1ቆሮ 4: 20) ዝብለና። ሓቀይና ናይ ምሕረት ኮነ ናይ ፍቕሪ ሰራሕ ከኣ፣ ኩሉ ጊዜ ኣብ ገዛና ክጅምር ኣለዎ። ዝኾነ ሠናይ ግብሪ ወይ ናይ ምሕረት ሰራሕ፣ ከምቲ ባዕሉ እግዚአብሔር ዝበሎ፣

ካብቶም ምሳና ዝከብሩን ዝገብዙን ክብገስ ከሎ ሓቅነት ፍቕርናን ልግሰናን ይርእ ማለት እዩ። በዚ እዩ እግዚአብሔር፣ ቀደም ንደቂ እስራኤል፣ ሎሚ ድማ ንእና፣ “ድኻታት ኣብ ማእከል ሃገር ኣይሰኣኑን እዮም እሞ፣ ነቲ ኣብ ሃገርኩም ዘሎ እስራኤላዊ ኅወኹምን ሸጉርኩምን ብልግሲ ሃብዎ፣ ኢሊ እእዘዘኩም ኣሎኹ” (ዘዳ 15:11) ዝብለና።

ኣብቲ ዘገርም መጽሓፍ ጦቢት እውን ብዛዕባ ኣወሃህባ ምጽዋት ንጹር መምርሒ ንረክብ። “ክትምጽውት ከሎኻ ድማ ብንፍገት ኣይትሃብ። እግዚአብሔር ገጹ ከይከልኣካ ንድኻ ገጽ ኣይትኸልኣዮ። ወደያ ክትምጽውት ከሎኻ፣ ከም ብዝኒ ሀብትኻ ሃብ። ብዘኻ ሃብቲ እንተ ኣሎኻ፣ ክትምጽውት ከሎኻ ኣብዚኻ መጽውት። ሀብትኻ ቀሩብ እንተ ኮይኑ ከኣ ካብቲ ዘሎኻ ሃብ። ካብ ምምጽዎት ግና ዓጺ ኣይትውዓል። እዚ ከም ዝተዓቕረ ገንዘብ ኮይኑ ክጠቕመካ እዩ። ብጊዜ ጸበባ ከኣ ዓሰቢ ክትረክብ ኢኻ። ንድኻታት ምጽዋት ምሃብ ካብቲ ጸልግት ዝኾነ ዓጺ ምውታት ይደኅኻ። እቶም ምጽዋት ዚህቡ፣ ንልዑል እግዚአብሔር ዜሓጉሰ ብቕዕ መባእ ዮቕርቡ” (ጦቢ 4:7-11)። ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ከኣ ብግልጺ፣ “ጥሪትኩም ሸጉርኩም ምጽዋት ሃቡ። ሠራቕ ኣብ ዘይረኽቦ፣ ነቕዝ ኣብ ዘየበላሸም፣ ዘይበሊ ማህፋናን ዘይጉድል ሀብትን ኣብ ሰማይ ዕቕሩ” (ሉቃ 12:33) ይብለና። ዝዚ ትምህርቲ ጉይታ ብምሉእ ልባ ዝተቐበለት ኣብ ከተማ ኢየሩሴም እትነብር ዝነበረት ጦቢታ እትበሃል ኣማኒት ወትሩ “ሠናይ ምግባርን፣ ምጽዋት ምሃብን እተዘውትር ክበረት” (ግ.ሓ 9:36)። እዚ ኩሉ ከኣ ኣብቲ ኢየሱስ ብቃሉ ዝመሃሮ ጥራይ ዘይኮነሰ፣ ኣውራ እኳ ኣብቲ ብግብሪ ኣብ ሕይወቲ ዘርእየና ኣብነት ዝተመስረተ እዩ። “ጸጋ ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ትፈልጡ ኢኹም፣ ንሰኻትኩም ቦቲ ድኻነቱ ምእንቲ ክትህበትሙ፣ ሀብታም ከሎ ምእንታኻትኩም ደኽቦ” (2ቆሮ 8:9)። “ክርስቶስ ንሕይወቱ ኣብ ክንዳና ሰለዘኸለፈ፣ ንፍቕሪ በዚ ኢና እንፈልግ። ንሕናውን ኣብ ክንዳ ኣገዋትና ሕይወትና ከነገልፍ ይግባእና እዩ” (1ዮሐ 2:16)። ተኣምሮተ-ሃይማኖትን ተኣዘዙተ-እምነትን ክልተ ገጽ ናይ ሓንቲ ሓቀይና ክርስትያናዊት ሕይወት እየን ክኾና ዝግባእ። ኣጸላልያና ንእምነትና ክገልጽ፣ ሕይወትና ድማ ንእምነትና ብተግባር ከርኢ ኣለዎ። በዚ እዮም እቶ ቀዳሞት ኣበው ቤተክርስቲያን “ሕገ ጸሎት ሕገ እምነት እዩ፣ ሕገ ሕይወት ከኣ እዩ”፣ እናበሉ ዝምህሩን ዝጽሕፉን ዝነበሩ።

ከምቲ ቅዱስ ጳውሎስ ዝብሎ፣ ብሓቂ “ኣብ ክርስቶስ ኢየሱስ እንተ ደኣ ኣሊና፣ እታ ብፍቕሪ እትሰርሕ እምነት እምበር ግዘረት ኮነ ዘይግዘረት ጥቕሚ ዮብሉ” (ገላ 5:6)። ንኣና ንኣመንቲ ኣገዋት ዝገብረና፣ ወይ ኅብረት ዝህበና፣ “ሓይ ጉይታ፣ ሓንቲ እምነት፣ ሓንቲ ጥምቀት” (ኤፌ. 4:5) ደኣ እምበር፣ ካልእ ዝኾነ ዓለማዊ ዕርክነት፣ ሥጋዊ ዝምድና ወይ ጊዚያዊ ጠቕሚ ኣይኮነን። “እምበኣርሲ ጊዜ ከሎና ንኩሉ ሰብ ምናዓ ነቶም ብእምነት ኣገዋትና ዝኾኑ፣ ሠናይ ንግበረሎም” (ገላ 6:10)። ከመይ ንሕና “ደቂ መዓልቲ ሰለ ዝኾንና፣ እምነትን ፍቕርን ከም ድርጊ ለበሰና፣ ናይ ድኻነት ተሰፋ ከኣ ከም ቀራዕ ርእሲ ደፊእና ገዛእ ርእሰና ብምግታእ” (1ተሰ 5:8)፣ ቦቲ ኃይሊ ዝህበና መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣብዚ ምድራዊ ጉዕዞና ክንዕወት ንክእል ኢና። ስለዚ ነፍስ ወከፍና ምስ ቅዱስ ጳውሎስ ኮይኑ “ቦቲ ኃይሊ ዝህበኒ ክርስቶስ ንኩሉ እኽእሎ እዩ” (ፊል 4:13) ክብል ይደፍር። ብፍላይ እቶም ንሕዝበ እግዚአብሔር እንገሰን እንመርሕን ከኣ ከም ቅዱስ ጳውሎስ፣ “ዝዚ ብምሕሳብ ኣምላኽና ንጽዋዓቲ ብቕዓት ምእንቲ ኪገብረኩም፣ ብኃይሉ ከኣ ነቲ ሠናይ ቀርጺ ፍቕርን ናይ እምነትኩም ተግባርን ኩሉ ምእንቲ ክፍጽመልኩም ከዮብኩርና ምእንታኹም ንጽሊ ኣሎና” (2ተሰ 1:11) እናበልና ንምእመናና ነተባብዳዮም። “ነቶም ኣመንቲ ብቃል በካይዳ፣ ብፍቕሪ ብእምነት ብንጽሕናውን ኣርኢያ ኩናም” (1ጢዋ 4:12) ከምዝተባህለ ንሕና ከኣ ዝዚ ክንገብር ቦቲ ሊቀ ካህናትን ሕያዋይ ጳጳን ዝኾነ ክርስቶስ መዝነት ተቕቢልና ኢና እሞ ቅድሚ ብቃል ምስግኻና ብግብርና ንሕዝብና ኣብነት ክንኮናም ከምዝተለኣኻና ወትሩ ክንዝክር ኣገዳሲ እዩ። መዓልቲ መጻ “ብሠናይ ግብሪ ዘበለ ኩሉ ፍረ እናፈረኹም፣ ብፍልጠት ኣምላኽ እናግበኹም፣ ንእኡ ዝበቅዕ ሕይወት እናኸበርኩም፣ ንጉይታ ብኩሉ ምእንቲ ከተሓገሰዎ ንጽሊ ኣሎና” (ቀላ 1:10) እናበልና ንዓባይትን ንናእብቲን ኣብ እምነቶም ክድልድሉ ንሓግዞም።

ኣብዚ እንጅምሮ ዘሎና ሓዲስ ዓመት እምበኣር ኣብ ዕለታዊ ጉዕዞና ንምኽሪ ቅዱስ ጳውሎስ ጽን ኢልና ምስማዕ ጥራይ ዘይኮነ ቡብሓደ ኣብ ግብሪ ንምውዓሉ እውን ንተግጠቕ። “ስለዚ ብኩሉ ትግሃት እናተጋደልኩም ኣብ እምነትኩም ሕያውነት ወሰኹ፣ ኣብ ሕያውነትውን ፍልጠት፣ ኣብ ፍልጠት ከኣ ምግታእ ርእሰኻ፣ ኣብ ምግታእ ርእሰኻ ድማ ግቕሊ፣ ኣብ ግቕሊውን መንፈሳውነት፣ ኣብ መንፈሳውነት ከኣ ኅውነት፣ ኣብ ኅውነት ድማ ፍቕሪ ወሰኹ። እዚ ነገር እዚ እንተ ኣሎኩም፣ እናማዕበለውን እንተ ከደ፣ ንጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ክፍልጠኩም እዩ። ሃኪያትን ዘየፍርዩን ኣይክትኩን ኢኹም” (2ጴጥ 1:5-8)። እዚ ይጽንሓለይ ዘይበሃል ኣገዳሲ ተግባራዊ መምርሒ ክኾነና ይግባእ። እምነት ብዘይግብሪ ምውቲ ስለዝኾነት፣ ዝዚ ግሩም ትምህርቲ ቅዱስ ጳውሎስውን ብምስትውዓል ተረጺእና ኣብ ግብሪ ከነውዕሎ ንጽግር። “ብዘተረፈ ኣገዋተይ ሓቂ ዘበለ፣ ርዝነት ዘለዎ ኩሉ፣ ቅኑዕ ዘበለ፣ ንጹሕ ዘበለ፣ ተፈታዊ ዘበለ፣ ሠናይ ዜና ዘለዎ ኩሉ፣ ብሉጽ ወይ ምስገን ነገር እንተ ኣልዩ፣ ብዛዕባ እዚ ነገርዚ ሕሰቡ። ነቲ ካባይ ዝተመሃርኩምዎን፣ ዝተቐበልኩምዎን፣ ዝሰማዕኩምዎን፣ ኣባይ እውን ዝረኣኹምዎን ነገር ኩሉ ግበርዎ፣ ኣምላኽ ሰላም ከኣ ምላኽትኩም ኪኸውን እዩ” (ፊል 4:8-9)። ኣብ መወዳእታኡ ከኣ፣ ናይቲ ንሕያዋይን ንሙታንን ክፈርድ ብኩብሪ ዝመጽእ መድኃኔ ዓለም ጥዑም ድምጺ ክንሰምዕ ኢና። እታ ናይ መጨረሻታ መምዘኒ ክርስትያናዊ ሕይወትና ግብራዊት እምነትና እያ ክትከውን እሞ፣ ዕለት ዕለት ብዝከኣለና መጠን፣ ነቲ ክርስቶስ ዝሃበና ሓዲስ ትእዛዝ፣ ብፍቕሪ እግዚአብሔርን፣ ብፍቕሪ ብጸይን-ንነብር እንተኮይንና፣ “ሸው እቲ ንጉሥ በዮማኑ ንዘለው፣ ‘እቲም ናይ ኣባይ ብሩኻት’ እቲ ዓለም ክፍጠር ከሎ ዝተዳለወልኩም መንግሥቲ ክትወርሱ ንዑ። ምኽንያቱ ከኣ ጠምየ ኣብላዕኩምን፣ ጸግኦ ኣሰተኹምን፣ ጋሻ ኮይነ መጸኢ ተቕብልኩምን፣ ዓሪቕ ከደንኩምን፣ ሓሚመ በጻሕኩምን፣ ተኣሲረ ኣጽናዕኩምን፣---እቲ ንሓደ ካብዞም ዝነኣሱ ኣኃዋተይ ዝገበርኩምዎ ንኣይ ከምዝገበርኩምዎ፣ ብሓቂ እብልኩም ኣሎኹ” (ማቴ 25:34-36) ክብለና ከሎ ዓብይ ሓገሰ ክሰምዓና እዩ። ንኩልና ብሩኽ ሓንሰ-መስቀለ ይግበረልና። ዝዚ ሓዲስ ዓመት ክኣ፣ ዓመት ራህዋን ጽጋብን፣ ዓመት ፍትሕን ሰላምን፣ ይግበረልና።

+ መንግሥተኣብ ተሰፋግርያም ሊቀ ጳጳሳት ዘመንበሪ ኣሥመራ

